

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10Sžk/20/2018
Identifikačné číslo spisu: 7017200386
Dátum vydania rozhodnutia: 28.02.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hatalová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:7017200386.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Hatalovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., v právnej veci žalobkyne O. U., trvale bytom D., zdržujúcej sa O., Česká republika, proti žalovanému (sťažovateľovi) Centru právnej pomoci, kancelária Košice, so sídlom Murgašova 3, 040 41 Košice, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného sp. zn.: 6743/2017-KaKe, R.z.: 27190/2017 zo dňa 19. apríla 2017, o kasačnej sťažnosti žalovaného proti právoplatnému rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 7S/55/2017-16 zo dňa 22. novembra 2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 7S/55/2017-16 zo dňa 22. novembra 2017 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Odôvodnenie

I.

Priebeh a výsledky administratívneho konania

1. Žalovaný rozhodnutím sp. zn.: 6743/2017-KaKe, R.z.: 27190/2017 zo dňa 19.04.2017 podľa § 10 ods. 5 zákona č. 327/2005 Z.z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 327/2005 Z.z.“) nepriznal žalobkyni nárok na poskytnutie právnej pomoci z dôvodu, že žalobkyňa nespĺňa podmienku materiálnej núdze. Rozhodnutie bolo žalobkyni doručené dňa 03.05.2017. Odvolanie žalobkyne proti uvedenému rozhodnutiu bolo doručené žalovanému dňa 23.05.2017, ktorý odvolanie postúpil krajskému súdu dňa 24.05.2017.

II.

Konanie na krajskom súde

2. Krajský súd napadnutým rozsudkom podľa § 191 ods. 1 písm. d) zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“) zrušil napadnuté rozhodnutie žalovaného a vec mu vrátil na ďalšie

konanie.

3. Správny súd zastáva názor, že pokiaľ žalobkyňa žiadala o poskytnutie bezplatnej právnej pomoci s plnou úhradou, je namieste túto jej žiadosť posudzovať ako žiadosť pre všetky formy právnej pomoci v hmotnej núdzi poskytované Centrom právnej pomoci v zmysle zákona o bezplatnej právnej pomoci. Preto požadovať od žalobkyne podanie osobitnej žiadosti pre právnu pomoc podľa § 6b zákona č. 327/2005 Z.z. je presne tou požiadavkou na účastníka správneho konania, ktorá od neho vyžaduje úkon nepredpokladaný v zákone. Sám fakt, že právna pomoc v hmotnej núdzi poskytovaná v režime § 6b zákona č. 327/2005 Z.z. je „možnosťou“ a je na posúdení žalovaného, či sú tu také skutočnosti predpokladané zákonom, neznamena, že žalovaný nemá povinnosť tieto skutočnosti skúmať, prihliadajúc tak na celkovú situáciu žiadateľa.

4. Z obsahu preskúmaného rozhodnutia žalovaného možno prijať záver, že žalovaný správny orgán sa v preskúmanom rozhodnutí posúdením žiadosti žalobkyne o poskytnutie právnej pomoci z tohto hľadiska vôbec nezaoberal a úvaha správneho orgánu o aplikácii § 6b ods. 2 zákona č. 327/2005 Z.z. osobám v materiálnej núdzi v odôvodnení rozhodnutia správneho orgánu absentuje. Úvahu vo vzťahu k použitiu tohto ustanovenia zákona žalovaný uviedol až ako reakciu na žalobné dôvody v písomnom vyjadrení k správnej žalobe.

5. Správny súd v súlade s doterajšou súdnou praxou poukázal aj na to, že v prípade nedostatkov odôvodnenia preskúmaného správneho rozhodnutia tieto nedostatky nemôžu byť konvalidované prípadným dodatočným vysvetlením, resp. doplňujúcim vyjadrením žalovaného a ani súdu neprislúcha spôsobom presahujúcim akceptovateľnú mieru doplniť, prípadne absentujúce argumenty žalovaného nahrádzať svojimi a vyvodzovať z nich právne závery, ku ktorým má dospieť žalovaný, ktorého postup a úvahy mali byť obsahom odôvodnenia jeho rozhodnutia, pretože takáto aktivita presahuje rámec preskúmajacej právomoci súdu a zároveň zasahuje do sféry kompetencie správneho orgánu vymedzenej zákonom o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi.

6. Krajský súd po zvážení všetkých skutočností dospel k záveru, že žaloba žalobkyne je dôvodná, a preto rozhodnutie žalovaného podľa § 191 ods. 1 písm. d) S.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

7. O trovách konania krajský súd rozhodol podľa § 167 ods. 1 S.s.p. tak, že úspešnej žalobkyni náhradu trov konania priznal.

III.

Konanie na kasačnom súde

8. Proti rozsudku krajského súdu podal žalovaný v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť z dôvodu uvedeného v § 440 ods. 1 písm. g) S.s.p., v ktorej navrhol kasačnému súdu, aby zrušil napadnutý rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

9. Sťažovateľ sa nestotožnil s názorom krajského súdu, podľa ktorého bola žaloba podaná včas. Podľa názoru sťažovateľa bola žaloba prvotne adresovaná neprislúšnému orgánu, ktorý ju postúpil príslušnému súdu, avšak už po uplynutí lehoty na podanie správnej žaloby.

10. Žalobkyňa vyjadrenie ku kasačnej sťažnosti nepodalala.

IV.

Právny názor Najvyššieho súdu

11. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 S. s. p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu, pričom po zistení, že kasačná sťažnosť bola podaná oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 442 ods. 1, § 443 ods. 1 S.s.p.) a že ide o rozsudok, proti

ktorému je kasačná sťažnosť prípustná (§ 439 ods. 1 S.s.p.), jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k záveru, že kasačná sťažnosť je dôvodná. Rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 455 S.s.p.) s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke najvyššieho súdu. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 28. februára 2019 (§ 137 ods. 4 v spojení s § 452 ods. 1 S.s.p.).

Podľa § 10 ods. 5 zákona č. 327/2005 Z.z. centrum rozhodne o žiadosti do 30 dní od doručenia žiadosti, ktorá spĺňa náležitosti podľa odseku 1; túto lehotu nemožno predĺžiť. Proti rozhodnutiu o nároku na poskytnutie právnej pomoci nie je možné podať opravný prostriedok. Proti rozhodnutiu o nepriznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci možno podať správnu žalobu do 15 dní odo dňa doručenia tohto rozhodnutia.

Podľa § 31 ods. 1 S.s.p. konanie sa začína doručením návrhu súdu.

12. Po preskúmaní napadnutého rozhodnutia krajského súdu dospel kasačný súd k záveru, že je ho potrebné zrušiť. K veci kasačný súd uvádza, že krajský súd dospel k nesprávnemu právnemu záveru, že správna žaloba bola podaná včas. Napadnuté rozhodnutie žalovaného žalobkyňa prevzala dňa 03.05.2017. Správna žaloba bola podaná dňa 18.05.2017 (v posledný deň lehoty) na poštovú prepravu, ale správna žaloba bola adresovaná nepríslušnému orgánu na rozhodnutie. Žalobkyňa nesprávne adresovala správnu žalobu žalovanému. Správna žaloba bola doručená žalovanému dňa 23.05.2017, ktorý ju postúpil dňa 24.05.2017 príslušnému Krajskému súdu v Košiciach.

13. Z napadnutého rozhodnutia žalovaného je zrejmé, že žalovaný správne poučil žalobkyňu, že proti jeho rozhodnutiu možno podať do 15 dní odo dňa jeho doručenia správnu žalobu na Krajský súd v Košiciach. Napriek uvedenému poučeniu však žalobkyňa v posledný deň lehoty na podanie správnej žaloby adresovala správnu žalobu žalovanému a nie Krajskému súdu v Košiciach, teda adresovala ju nepríslušnému orgánu na jej prejednanie.

14. S poukazom na § 31 ods. 1 S.s.p. a vzhľadom na vyššie uvedené je podľa názoru kasačného súdu zrejmé, že správna žaloba bola Krajskému súdu v Košiciach doručená po uplynutí lehoty na jej podanie, a teda žalobkyňa podala správnu žalobu oneskorene.

15. Kasačný súd s ohľadom na uvedené skutočnosti napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie v zmysle § 462 ods. 1 S.s.p. Úlohou krajského súdu bude v ďalšom konaní rozhodnúť v naznačenom smere a svoje rozhodnutie náležite a presvedčivo odôvodniť, pričom krajský súd rozhodne aj o nároku na náhradu trov kasačného konania v zmysle § 467 ods. 3 S.s.p. Právnym názorom kasačného súdu je krajský súd viazaný (§ 469 S.s.p.).

16. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky rozhodol pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok n i e j e prípustný.